

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANER-

bladet

MÅNEDSSKRIFT FOR SORANSK SAMFUND
ÅRGANG 86 NR. 8 DECEMBER 2001

Kim Schaumann, en af de bedste i en perfekt forward parade.

Vedrørende Soranerfrokoster

Soranerfrokost den første torsdag i hver måned kl. 12.00 i Hauerslevsalen, Soranernes Hus i Smallegade.

Til **januarmødet** vil **Ole Olsen** (S 47) afsløre sit triptykon, som ophænges i samlingsstuen på Stengangen.

Ole Olsen er et musiksk menneske, der gennem mange år har trakteret både pensel og kontrabas, selvom hans foretrukne i mange år var klarinetten. Det vides ikke, hvorfor han skiftede instrument, men det påstås ihærdigt, at han engang var ved at få klarinetten i den gale hals! - det vil næppe ske med bassen.

Det vides ikke i skrivende stund, om Ole vil tage sin lillebror Eugen med, men det KUNNE nu være hyggeligt med en lille jamsession i huset!

Ole er ikke nogen tøsedreng: Han sejlede lige over Atlanten i 1986 i en sejl-båd!

Til **februarmødet** har vi en foredragsholder, **Lone van Deurs**, landskabsarkitekt og netop udpeget til en kendt stiftelses bestyrelse, og det er ikke Stiftelsen Sorø Akademi, vi tænker på!

Husbytte i ferien 2002 USA - Danmark

Kurt Kristensen (S 66), der bor i Oregon, og som forøvrigt har boet i USA i over 30 år, er blevet nostalgisk.

Nu vil han og den amerikanske kone gerne se det gamle land i år 2002. Derfor: er der nogen af læserne, der vil bytte hus i en periode i juli-august 2002, så er lejligheden der nu!

Interesserede kan henvende sig til:
kurtk@poetspeak.com eller til
Ole Norup (S 66) tlf. **57 86 45 20**

Academia Sorana

efter tegning af Christian Tom-Petersen

SORANER-BLADET

DECEMBER 2001 86. ÅRGANG NUMMER 8

Noget om det lukkede land ...

Ullas indlæg om alumner - se senere i bladet - fik mig til at tænke over, at vi som alumner i sin tid ikke var i stand til at gengælde megen af den gæstfrihed, vi nød hos langt størstedelen af vore skolesøgende kammerater. I hvert fald gjaldt dette for de første 5 år, 2 på Vænget og 3 på Hovedbygningen. Derimod lettede det gevaldigt på Gymnasiet, hvor der ofte sås gæster fra byen. Naturligt nok ikke piger - eller skulle jeg snarere have udtalt: mærkeligt nok ikke piger, for bortset fra klassisk sproglig mellem 1951 og 54 var der piger i alle andre klasser. I dag har pigerne som bekendt helt overtaget skolen og dermed også alumnet! Man kan spørge sig, hvad årsagen til dette mon kunne være. Ingen tvivl om, at pladsforholdene dikterede en vis tilbageholdenhed med gæster, men jeg har oplevet, at et par besøgende direkte blev smidt ud med den korte bemærkning, at "I bor vist ikke her! I må nok fortrække!" En lidt gæstfri bemærkning, som nok gjorde mere til at grave grøfter end til at slå bro.

For mit eget vedkommende var forholdene helt modsat: Overalt, hvor jeg kom i selskab hos en skolesøgende, blev jeg modtaget med største gæstfrihed og selvfølgelig-

hed, uanset om det var hos en ældre enke-pastorinde eller på Frederiksberg hos proprietær Henningsens, som nok nød en vis agtelse på trods af sin hårde disciplin. Altid var man velkommen efter reglen, at Flemmings, Allans eller Augusts venner er velkommen her i huset, hvor de bor som vore egne børn.

Det kunne vi ikke byde på hverken på Hovedbygning eller Vænget. Her kan det naturligvis skyldes, at pladsforholdene som anført var fortvivlende. Især på Vænget, hvor der skulle holdes styr på 50 drenge på meget lidt plads. Mine private ejendele og skolebøger holdt i to år til i mellemgangen mellem spisesal og opholdsstue i et skab på 60x40 centimeter. Vi var 8, som holdt til her i gangen, hvor der til stadighed var en ulidelig trafik, fordi gangen tjente som gennemgang ind til de to stuer, hvor resten holdt til med kun lidt større skabe. Da disse forhold jo var fælles for alle, var der ingen, der fandt det ulideligt og rædselsfuldt - vi var alle i samme båd.

Det var derfor en lise at komme i byen og besøge de skolesøgende, der næsten alle boede på deres egne værelser, måske undtaget det første år, hvor 2-3 gerne boede

sammen, men med oceaner af plads i forhold til alumnerne. Mange af lærerne havde elever boende. Men også her gjaldt gæstfrihedsreglen: alle var velkommen. Naturligvis var der særligt attraktive steder at bo: Hvem husker ikke den lette misundelse, der fulgte de elever, som boede hos *Rolf Raft*, fordi Mor Karen var en ørn i køkkenet og især var en uovertruffen kagebager. Vi fandt først ud af det i 2.g., men der blev så taget en grufuld revanche for at indhente det forsømte! At der blev spillet mere skak end læst græsk giver sig selv. Ved to lejligheder præsterede Rolf at spille blindt simultan med alle 12, og jeg mener at huske, at han kun havde et let forbigående problem med en enkelt! Rolf havde den lykke at have slået verdensmesteren i skak og samme i billard på sin store dannelsesrejse til Paris i la belle époque. Dog var det skakmesteren, der blev slået i billard og omvendt, men alligevel! For os betød det da også undervisning i billardspillets finesser i et skummelt lokale i en bagbygning til Kong Frederik. Men som Rolf sagde, så nedsatte det betragteligt risikoen for, at rek-

tor skulle komme rendende og afbryde spillet og den mådeholdne indtagelse af porter, som var den drik, Rolf foretrak til billard. Det var undervisning i livskunst, så det bat-tede.

Til at fuldende billedet af den megen gæstfrihed hører også, at de elever af begge typer, som boede tæt ved, herunder København, var utrolig flinke til at invitere mere fjerntboende jyder og fynboer med sig hjem i småferierne og på weekends. At man så ofte her blev mødt med områder af samfundet, som man kun kendte fra film eller bøger, er en anden sag, som der nok kan berettes om en anden gang, men som bør nævnes her, fordi det indgik i alumners skoleliv.

Det er klart, at alumnerne givetvis føler en større tilknytning til den gamle skole end de skolesøgende. Det har dog ikke haft nogen særlig betydning for indsamlingen af penge til Soranernes Hus, hvor alle har givet af et godt hjerte, og hvor den store giver, *Knud Hauerslev*, selv var skolesøgende i hele sin skoletid

Red.

Denne gang vil vi gerne have navne på de små purke fra den geologiske ekskursion i 1932 (det må være geologi p.g. af den medbragte hammer!) Men det er Truelsen og Juul-Mortensen, der paradere til venstre. Der må være en del nulevende, som kan huske turen, og som vil berette om den.

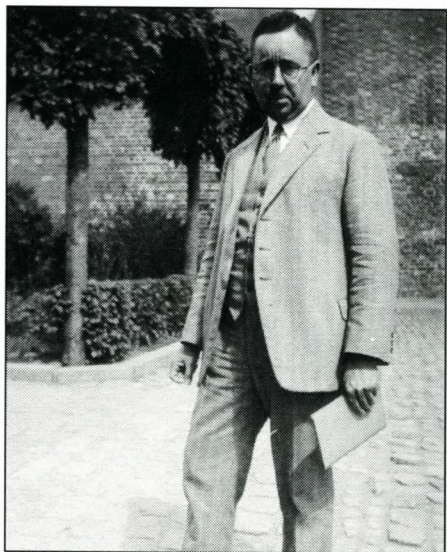
Lektor Hjorths fotoalbum

Frokostreferenten - Bendt Th. Hansen har ad uransagelige veje fået fingre i dette album, som dækker årene fra 1930-43.

Hvert eneste år stillede Hjorth trofast alle nye l.a'ere og b'ere op til forevigelse. Plus alt det andet! Det betyder, at vi har 12 årgange foreviget ved deres ankomst til skolen og ved en del andre lejligheder som f. eks skoleudflugten i 1933 med Storebæltsfærgen til Storstrømmen for at se brobyggeriet! Bladet er meget interesseret i at få beretninger fra denne tur, hvor vi altså råder over et godt billedmateriale, som vil blive vist i de næste numre af bladet - forhåbentlig!

Fra det gamle arkiv

Lektor Hjorth var i Sorø fra 1919 til 1952. Han døde kun 58 år gammel midt i sommerferien d. 15 juli 1952. Meddelelsen om hans død bragtes i middagsradioavisen dagen efter. Jeg hørte den ombord på "Dronning Alexandrine" bound for Helsinki, hvor hun lå som hotelskib under de olympiske lege i 1952.

Et skud fra spisesalen, fra venstre K. Steffen Rasmussen, Ove Christensen, Sv. Ravnvig og den yngste Juul (S 53) kaldet glade Ju(u)!. Den midterste Niels (S 50) kaldtes af indlysende årsager for løbe(h)ju(u)!! (4 x på landsholdet i 4x100 m.) Den ældste - Ib Juul (s 47) har senest kaldt sig selv for DEJLIGE Ju(u)!! (1953)

Sidste skoledag 1954, Kaj Hansen indtager morgenkaffen i gymnasiehaven sammen med Nordahl-Svendsen.

Formandens tale ved kongeballet

Kære 3.g'ere – nu skal I lytte til en røst fra *fortiden* (som samtidig henvender sig til de mange gæster ved årets Kongebal, jeres forældre, lærere og venner af Sorø Akademi!)

Fortiden, ja, hvad var vor skole uden den?

Når jeg spørger sådan, så er det velvidende, at man i den forbindelse kan tænke på flere "*fortider*": den "historiske" med vore kongelige og adelige forgængere og de til dem etablerede faciliteter, hvoraf mange for resten stadig er en del af vor hverdag.

Men vi har også en mere nærværende *fortid*, en mere umiddelbar – og forstå mig ret, den rækker godt tilbage i forrige århundrede, ja, måske endnu længere – en fortidsfaktor af stor betydning for skolen af i dag: alle de mange elever, som stadigt skiftende lærerkollegier har bibragt viden og holdninger og derefter sendt ud i det danske samfund, hvor høj og lav har bidraget til at gøre dette til et af de bedre i denne verden.

Fortid? Ja, hvordan kan en skole blive samfundscreator, hvis ikke den aktuelle elevmasse altid udgør dens *nutid* – elever er jo råmaterialet for de til enhver tid gældende pædagogiske principper, som uden dem alene ville være luftig materie.

Men selv nuværende elever bliver jo hurtigt fortidige – og det gælder altså også jer, kære 3. G'ere, i hvert fald i relation til jeres skole og dens lærerkræfter.

Fortvivl dog ikke, for i en langt længere periode bliver I derpå i allerhøjeste grad *nutid*!

Nutid igen og igen i den lange række af livets forhold som passerer i jeres videre livsforløb. Men *nutid* umiddelbart for kammeraterne i Soransk Samfund, samlingspunktet for alle os, der har haft en *fortid* på dette sted.

Denne næstkommende *nutid* for jer, de vordende gammelsoranere – en betegnelse, som aldrig mere kan rystes af, heldigvis – den vil jeg gerne introducere for jer i aften:

For Soransk Samfund, Danmarks største forening af gamle elever, bliver nu jeres naturlige netværk, når skoleårenes venskaber skal fastholdes – også selvom nye kontakter tages op og skal plejes, måske endda omhyggeligt og tidskrævende.

Nogle af os fra *fortiden* har vel haft et lidt andet skoleforløb end jeres. Vores brug af Samfundets tilbud har måske derfor været – og er nok stadig – anderledes end jeres behov. Men, som vi har gjort det, så skal også I bruge den fælles ramme, udbygge vort soranske netværk, så det ligeledes får fuld bærekraft for jeres generation.

Jeg fremhæver ofte, at *fremtiden* altid tilhører dem, som kommer efter. Men at det er forgængernes ret og pligt at berede vejen for dem.

Derpå har gammelsoranere altid været

Formanden taler ved Kongeballet 2001.

Kongeballet 2001. Vi ved, at pigen hedder Maja Juel-Hansen og hun har en søster boende på kollegiet i Smallegade, hvor hun selv forventes at søge bopæl. (Foto: Steen Jensen).

opmærksomme - til vor skole er knyttet legater i et omfang, som næppe overgås, og en ny millionarv er nu på vej.

Vort nye "Soranerens Hus" er et andet eksempel - alle andre kraftanstrengelser til trods lykkedes det kun at nå resultatet ved mange gamle elever økonomiske offervilje. Kom selv ind forbi og kik, for i år hindrer "Skjaln Hvide" os jo undtagelsesvis i at invitere jer på baronens fødselsdag.

Mere jordnære indsatser er måske Samfundets sportsstævner - tilpasset tidens fortrukne idrætsgrene - for her fylkes jo både unge og ældre. Samt Samfundets årsfest, afholdt i disse hellige haller, ofte det første gensyn med den gamle skole i festskrud. Og altid med fuldt hus.

Nye aktiviteter for unge med samme tiltrækningskraft støtter vi gerne. 3 junior-medlemmer af bestyrelsen formidler med ildhu ethvert initiativ. Lige så nemme at kontakte via nettet, som Samfundet er det på sin egen hjemmeside www.soransksamfund.dk. Og er du ikke "på", så husk, at "Soranerbladet" 8 gange om året bringer nyt både om de aktuelle begivenheder og fra vor soranske fortid.

Lad mig slutte denne palaver om *fortid* og *nutid* med at fastslå, at disse betegnelser kun er delvis rigtige, når det er JER det drejer sig om.

For selvom også jeres *nutid* nu snart er *fortid*, så må vi have lov til at knytte en langt mere værdiladet betegnelse til jer: *Fremtid!*

Det er jo jeres generation, som for os fortidige repræsenterer denne *fremtid*, både håbet, ønsket og forudsætningen for, at de fremskridt *fortiden* har bragt med sig ikke alene skal være til gavn for *nutiden* (hvor, i parentes bemærket, størstedelen af klodens befolkning stadig savner betydelige andele), men først og fremmest må sikre de kommende slægtled.

Med det ønske vil jeg som formand byde jer velkommen i Soransk Samfund!

Henning Molin (S. '46)

Med relation til lederen: Her ses Ole Sørensen (51), August Bech (R 53) og i midten Claes Vinther (R 52) på Oles værelse på Egevangsvej, Frederiksberg. Jeg ved ikke, hvorfor Allan Beeken ikke er med, men han laver nok te ... (1950).

VI KØBER

KOSTBARE BØGER OG BOGSAMLINGER
TILBUD GIVES
NORDENS ÆLDSTE ANTIKVIARIAT

LYNGE & SØN A/S

SILKEGADE 11 · 1113 KØBENHAVN K.
TLF. 33 15 53 35

Stiftelsen
Sorø Akademi

Telf. 57 82 01 35

SORANSK SAMFUNDS LEGATER

Ansøgning til nedennævnte legater skal være Soransk Samfunds Legatbestyrelse v/Karl Aage Gemal, Jægervej 41, 2791 Dragør i hænde

senest mandag den 14. januar 2002.

Der findes ikke noget ansøgningskema, men en ansøgning, der skal sendes som brev (ej e-mail), **skal** indeholde følgende oplysninger:

- 1) Cpr.nr., navn og adresse (= oplysninger i folkeregister), samt gerne et tlf.nr.
- 2) Afgangår fra Sorø Akademis Skole og medlemsnr. i Soransk Samfund.
- 3) Registreringsnr, kontonr. og navn på bank, hvortil et legat kan indbetales.
- 4) En kort redegørelse for, hvad legatet ønskes anvendt til.
- 5) Ansøgerens økonomi (et budget), samt gerne et CV (curriculum vitae).

Ansøgere, der tildeles en legatportion, vil i slutningen af februar måned modtage meddelelse herom. Det skal tilføjes, at legatmidlerne er relativt beskedne, og at legatportionerne principielt er skattepligtige.

Digteren, cand.jur. Aage Krarup Linds legat.

Legatets formål er at bekoste eller yde tilskud til udgivelse af kvalificerede arbejder af kunstnerisk, videnskabelig eller praktisk art, og kan søges af personer, der i mindst 3 år har været elever på Sorø Akademis Skole, eller som er eller gennem en årrække har været lærere ved skolen.

Soransk Samfunds Understøttelsesfond.

Fondets formål er at yde støtte til soranere, såvel ældre som yngre, der er i trang, herunder også tilskud til studierejse og studieophold i udlandet i forbindelse med igangværende uddannelse.

Soransk Samfunds 100-års jubilæumslegat.

Legatets formål er at virke til gavn for Sorø Akademis Skole, herunder elever og lærere og kan søges af nuværende eller tidligere elever og lærere.

Fonden for trængende gamle soranere og deres efterladte.

Fondens formål er at yde støtte til trængende gamle soranere og deres efterladte, herunder fortrinsvis enker med umyndige børn.

Fhv. handelsskoleejer og -forstander V. Petersens og Ingeborg og Poul Suhr-Henriksens legat.

Legatet kan søges af gammelsoranere med realeksamen eller med den afsluttende prøve, der kommer den tidligere realeksamen nærmest. Fortrinset har ansøgere fra Sorø by og de, der efter afgangseksamen går handelsvejen.

Tanker i Köln om alumner

Som datter af mine afdøde forældre, lektor *E. Nordahl Svendsen* og hans hustru *Ingeborg*, er jeg fra barnsben vokset op med begrebet alumne. De første minder spænder fra at overvære brandøvelser, hvor alumner blev "reddet" ud gennem sovesalsvinduerne i hovedbygningen, til deltagelse i festlige juletræsaftener på Vænget og i "Gule Sal" med levende lys på dejlige, høje juletræer og uddeling af en masse pebernødder.

Jeg mærkede allerede dengang og siden endnu tydeligere som "hjemmeboende elev", at alumnerne havde en særlig tilknytning til skolen, som vi aldrig kunne opnå. Alumnerne forblev dengang - i hvert fald for os piger - også nærmest en lukket verden. Men måske fik det netop derfor en ganske særlig betydning, når alumnerne efter læsetiden kom på besøg til te og hygge i vores hjem om aftenen.

For ca. 1/2 år siden stødte jeg så igen pludselig på begrebet alumne, defineret som "Zögling" efter ordets latinske betydning. Det skete i forbindelse med mit arbejde som senatsmedlem (Konsistoriums-medlem) ved Kölns Universitet (med 62.000 studerende det største i Tyskland).

Sammenhængen var, at man ikke blot i Köln, men ved flere tyske universiteter gør sig tanker om, hvordan man med f.eks. universiteterne i Oxford, Standford eller Yale som forbillede kan danne alumneforeninger.

Motiverne er forskellige, men et centralt punkt er, at det tidligere motto "man kommer - studerer - og går, og enhver er det ligegyldigt" gerne skulle miste sin gyldighed. Betydningen af at få og beholde kontakter i en alumneforening er derfor det vigtigste mål fremfor at betragte medlemmerne som potentielle pengeydere i forskellige sammenhænge.

Nu er Sorø Akademi ganske vist ikke et stort tysk universitet. Men er Soransk Samfund alligevel ikke et godt eksempel på en alumneforening, hvor det har været muligt at realisere et projekt som "Sorernes Hus", fordi medlemmerne identificerer sig

så stærkt med deres uddannelsessted, at det har skabt grobund for en omfattende personlig og finansiell indsats? Kan det ikke tænkes, at Soransk Samfund i løbet af sin lange historie har gjort de erfaringer, som man nu i Tyskland mener er vigtige, når man vil danne alumneforeninger?

Af de helt unge universitetskandidater kan man nok ikke forvente så meget. Derfor er det vigtigt at opretholde kontakten via service-tilbud som karrierecentre og efteruddannelsesmuligheder.

F.eks. giver universiteterne ved mange nyoprettede karrierecentre fremtidige arbejdsgivere, der selv tit har studeret ved universitetet, en mulighed for på en mere personlig og direkte måde at komme i kontakt med potentielle ansøgere til et job.

40-50 års jubilarene er de letteste at komme i følelsesmæssig kontakt med. Derfor er det også disse årgange, der eventuelt i et testamente ville betænke deres tidligere universitet.

Blandt de "potentielle netværkspersoner" er det sværest at holde kontakten til de etablerede universitetskandidater mellem 45 og 65 år, som nu sidder i vigtige positioner i samfunds- og erhvervslivet.

Her må der f.eks. skabes et billede - en profil - af et universitet, som gør det prestigegivende både at lade egne børn studere på universitetet, men også at understøtte eliteforskningen indenfor det naturvidenskabelige og samfundsmæssige område.

Da det ofte er svært for tyskere at omgås med traditioner (de er tit usikre på, hvordan traditioner kan genoplives hhv. tilbageholdende overfor at danne værdige rammer om nye), tænker jeg en gang imellem hernede i Köln, at det kunne være spændende, hvis en rigtig gammelsoraner tilfældigvis kom forbi og for en kreds på universitetet fortalte noget om, hvordan en snart 150-årig alumneforening har klaret at holde sig så ung og levedygtig og samtidig leve med sine traditioner.

Jeg vil gerne formidle kontakter.

Ulla Beck (student 1962) Cand. Psych.
Videnskabelig medarbejder på universitetshospitalet (Psykiatrisk afd.) i Köln

Anmeldelse: Jul i Sorø

Det er blandt redaktørens kærligste opgaver at anmelde netop dette værk! Og af flere grunde til dette skal da lige nævnes et par: Nu er det snart jul igen! - den første årsag, som uvægerlig fører sindet til Sorø, hvor netop juleforberedelserne indgik som en meget dominant faktor i kostskolelivet. Den anden årsag den enkle at man igen får fyldt på videnskisten af mangt og meget, som man nok har erindring om, men enten har glemt og lagret for længst.

Dette års udgave er som vanligt en blanding af gammelt og nyt:

For begge områders vedkommende enten særdeles gammelt og for det nyes endog særdeles nyt, rækkende ind i det fremtidige. De to artikler der sigtes til, er Susanne Grams om udgravningerne i forbindelse med byggeriet af det nye alumnat, den anden om Sorø Hørkram. Det nævnes dog under årets gang, at Kongskilde har erhvervet det hæderkronede Nordsten (Hillerød), og man kan snart i Kongskildefabrikkens historie læse dansk landbrugs sidste hundred- og halvtredsårige historie, hvis man tager Lunge-virksomheden med.

Man bevæger sig til stadighed på erindringens vinger med glimtene fra Sorø Landstation (en såkaldt engelsk station) og ikke mindst rutebilstationen, der summede af liv, fordi den i egentlig forstand udgjorde et knudepunkt for hele omegnen med linier til næsten hver lille flække og landsby. Det gamle Frederiksberg får endelig sin egen artikel - den hører næsten sammen med stationens historie.

Den store Christen Dalsgaard-udstilling får en god baggrunds-omtale af Christine Buhl Andersen, den nye museumsinspektør på Kunstmuseet. Vor egen *Steen Jensen* har to fine ting om de genopdagede mønter på biblioteket med en interessant baggrundsoplysning om manden bag, Peter Oluf Brøndsted. Den anden historie er om baggrunden for skolens anskaffelse af Agnes Slot-Møllers billede "Fjenneslev" - en ikke ganske artig historie om mishandlingen af

skolens midler, som andre har kastet sig over med stor fryd.

Ca. 25 forfattere har givet os deres beretninger, alle læseværdige og alle bringende nyt eller rusket op i hukommelsen. Vi har fået lov til at bringe forsidebilledet på bagsiden - selvom maleren er kendt var billedet alligevel gået i glemmebogen!

Sidste år efterlyste vi en dækkende biografi over forfatterne til de mange gode indlæg. En del giver sig selv via det emne, som er beskrevet, men de fleste forbliver i ukendthedsens mørke, og det vil vi atter anke over. Selvom publikationen først og fremmest er beregnet på den lokale befolkning, så er vi mange gamle skoleelever, som læser *Jul i Sorø* med største glæde og udbytte - kirkens kor gennem 60 år har relevans for mange, som gennem årene har kvædet under hvelvet, men dette udbytte kan kun vinde ved lidt oplysning om de skrivende.

Igen i år kan vi kun udtrykke glæde og anbefaling til alle andre, for hvem den tilstundende jul i Sorø vækker søde minder!

Jul i Sorø, 74 sider, pris 85,- kr. Talrige gode illustrationer. Fås hos Svegårds Boghandel i Storgade.

Ivar Hechtermann (S 46).

Anmeldelse:

“Thi de var af stor slægt -“

Bogen om Hvideslægten og kongemagten i Danmarks højmiddelalder. Forfatterne er middelalderhistorikeren Marianne Johansen og programredaktør Helle Halding. Den første med talrige historiske udgivelser bag sig, den anden med det ugentlige kulturhistoriske program på DR 1. Her har de fundet sammen og den synergisme, som er opstået herved, har ført til dette værk, som bare ER bogen om Hviderne og deres enorme betydning i godt 250 år inden slægten dør ud.

Mange har skrevet om denne periode i Danmarkshistorien. Men som *Ranvig* og *Hørby* for det meste med facetter eller småperioder - vel fordi stoffet er så overvældende. Der er derfor værket igennem uafbrudt henvisninger til især *Ranvigs* store værk, *Sorø-krøniken*, og et mindre kendt - men sandelig ikke mindre væsentligt - værk af *Kaj Hørby*, *Arild Huitfeldts* benyttelse af *Cancellariae veteris episcopalis* liber fra 1981 samt hans “Danmark og Estland i middelalderen“ fra 1992.

Bogen er forbilledligt disponeret, overskuelig og udtømmende på samme tid med

en fortrinlig opdeling af de overordnede emner.

Billedmaterialet er intet mindre end fremragende, tabeller - herunder de uundværlige slægtstavler - overskuelige til det didaktiske. Især er billederne af skjoldefrisens elementer kvalitetsmæssige pletskud.

Som det fremgår, er vi meget begejstrede for dette værk, der frister til anvendelse af det gode fremmedord: komprehensiv. Man kan naturligvis stille sig gammelklogt an og fremføre, at Hvideslægten er så tæt knyttet til konger og både dansk og europæisk historie, at man må anse opgaven med dokumentationen for relativt enkel. De meget store godsbesiddelser og de tætte relationer til kirken tale i samme retning. Men det skal man ikke lade sig narre af, værket er solidt og grundigt. Et par helt ubetydelige småfejl som f. eks noteapparatets stavning af *Ranvigs* navn - konsekvent med “d”, men kun i noterne, ikke i litteraturoversigten lader ane, at ikke forfatterne, men korrektoren skal lastes for dette.

208 sider, talrige illustrationer, pris i bogladen 248,- kr.

Udkommet på Skippershoved forlag, Skårup ved Ebeltoft.

Hvem sagde mandelgave??

Et foto af Jensen, der forsøger at tampe lidt franskkundskab i hovedet på en vis Pontoppidan (1953).

Gammelsoranerkampen den 23. september 2001

De gamle mødtes til brunch i spisesalen kl. 10 sammen med skoleholdet. Akademiets smukke cricketbane stod delvis under vand på grund af tilstoppet drænrør. Efter omklædning i skolens sportsbygning gik turen i biler til Ringsted C.C.'s bane. Værterne havde rigget banen til og åbnet baren for spillere og gæster. En stor tak til Ringsted C.C.

Traditionen tro gik de gamle med 85-årige *Per Martens* som kaptajn til gærdet. Banen var langhåret og tung. De gamle præsterede i alt 125 points. *Axel Henriques* blev topscorer med 28 points. Herefter var det skoleholdets opgave at passere de gamles score. Det blev imidlertid kun til 89 points. Topscorer på skoleholdet blev kaptajnen, *Malthe Holst*, med 28 points, not out. De gamle vandt således med 36 points efter færdigspillet kamp.

Elevernes gærdespil er forbedret år for år. De efterlevede Charles Dickens' (Pickwick Papers) og trænerens kloge ord: "bloker de farlige bolde, lad de skæve passere og slå på de gode!" Og de gjorde det. Der blev blokeret med lodret bat på de farlige bolde, medens halvflugtere og for korte bolde blev straffet med drives og pull shots. Boldene blev spillet langs jorden. Kun to elever blev grebet ud.

Også markspillet var i det væsentlige tilfredsstillende. Bowlingen var ikke tilstrækkelig præcis. Alene "udenoms" løb op i 30 points til fordel for de gamle. Markspillerne var på tærerne. Flere af grebene i alt fem var af høj klasse.

Efter endt kamp, bad, omklædning og vandkæmning samledes begge hold og gæster til overdådig buffet i skolens vestibule. *Malthe Holst* bød velkommen. *Per Martens* roste skoleholdet og annoncerede denne kamp som sin sidste. Følgende elever fik overrakt et cricketbat: *Thomas Grube* (3. G) Soransk samfunds bat, *Andreas Arnvig* (2. G) de gamles bat, *Sophie Tønsberg* (2. G) og *Daniel Nøddeskou* (1. G)

hver et bat fra de gammelsoranere, som begyndte i 1. mellem klasse i 1938 (jvf. Soranerbladet nr. 5, 2001). Som ekstra præmie blev flere begavet med cricketbenklæder dels fra de gamle 1. mellem'ere dels fra det Lyngbeckske Legat.

Niels Ove Bjerregaard, Dansk Cricket Forbunds officielle cirketlovfortolker roste skoleholdet for gentlemanoptræden under kampen.

Ved 19-tiden forlod de gamle skolen, mens eleverne hyggede sig endnu en times tid.

Til slut skal lyde en stor tak til rektor, økonomiinspektør *Jon Villadsen* og køkkenpersonalet for gæstfrihed og en fin supper.

Flemming Balstrup (s. 48)

Frokosten den 4. oktober 2001

Også denne gang er der grund til bekymring over tingenes tilstand, eks. krigen i Afghanistan, flyveulykken i Milano og uvissheden om miltbrand. Især sidstnævnte bør man være urolig for, og det interessante er at eventuelle terrorister ikke behøver at være i besiddelse af bakterierne for at skabe panik over det meste af verden; de skal bare være i besiddelse af en pose mel, nogle frimærker og et antal kuverter. Det reducerer selvfølgelig terroristernes våbenudgifter ganske væsentligt. Gad vist hvor mange kuverter der kan sendes afsted for prisen på et Kalasnikov gevær? Man kunne måske få FN til at indføre den regel, at al krig for fremtiden skal afgøres således, at hver part får besked på, hvilken farve mel de skal anvende? FN udsender så et startsignal en tilfældig dato og et slutsignal på en senere dato. Den vindende part er den der har fremsendt flest kuverter med det nationale mel til modparten.

Og nu til referatet. Vi var et par stykker færre end sidst, og det er selvfølgelig et spørgsmål om denne tapre, lille skare kunne opretholde det høje intellektuelle niveau der havde præget de sidste frokoster. De til-

stedestående var *Gamst* (S'36), *Piet v. Deurs* (45), *Henning Molin* (S'46), *Børge V. Andersen* (R'50 og madsvend), *Karl Aage Gemal* og *Morten Nørgaard* (S'54), *Lasse Peitersen* (R'54), *Bent Thorkild Hansen* (R'56) og *Andreas Christiani* (R'57). Hvad angår antallet af spisende studenter og realister var det nu a 4 plus én og stadigvæk med halvtredsermajoritet, 6-3.

Formanden forestod hyldesten til skolen samt præsentationen af de tilstedeværende hvorefter vi kunne delikatere os med madsvendens sild, skipperlobescoves og ost. – Den mand må ikke få lov til at trække sig tilbage ved årets udgang. Ideelt burde Børge have tildelt en lejlighed i huset hvorfra han kunne planlægge og eksekvere den månedlige frokost.

Hvad angår konversationens intellektuelle niveau så må afvejningen heraf nok udsættes til den førstkomende frokost (1/11), idet der ikke rigtig var en high brow fløj og en der ikke var det; vi var jo ikke så mange. Konversationen handlede bl.a. om at ting forsvinder fra Hauerslevsalen, nemlig 2 borde og en kaffemaskine, om den irakiske general i Sorø, herunder om definitionen på en terrorist, om Tersløsegaard og om bilerne skal ud af byen. I relation til det sidstnævnte fristes jeg til at forsøge at genkalde en for længst glemmt monolog med Ebbe Rode hvori han udbryder: "Grønne områder?? Vorherrebevares, lad os i stedet for få nogle velholdte bilparker!"

En god kontant nyhed var formandens beretning om Hauerslevs bo. Det viste sig at Boligfondens andel var hele 9 mill. kr., ligesom der fra en tidligere direktør i Nordisk Film var tilsagn om en testamentarisk gave på 1,2 mill. kr. Og apropos Nordisk Film så har stifterens barnebarn, han hedder også Ole Olsen, lovet at udsmykke et fællesrum i bygningen. Det skulle finde sted i november i år, så når dette referat kommer i bladet, er værket færdigt og måske afleveret.

Frokosttaleren den 1. november er direktøren for Vestsjællands Kunstmuseum, *Charlotte Sabroe*, der angiveligt vil berette om sagsforløbet ved Parnasbyggeriet, eller

rettere det p.t. berostillede byggeri for det, der engang var Sorø Kunstmuseum. Ifølge artiklen "Sæbeoperaen på Parnas" er det Vestsjællands Amt, der ikke er klar over, at en spade er en spade, så det har måske lange udsigter, førend undertegnede kan glædes over værker af soranske kunstnere, eks. Ole Olsen, i lokaliteterne på den anden side af søen.

BTH (R'56)

Runde fødselsdage januar 2002

1. Red.sekr. Christian Arnfast (f. 1927, R 1943), Banegårdspladsen 10, 2., tv., 8000 Århus C.
1. Assurandør Christian Aage Ollendorff (f. 1942, A 1956), Guldøjevænget 40, 5260 Odense S.
2. Palle Crone Kristiansen (f. 1952, R 1969), Torvevangen 29, 4550 Asnæs.
4. Overlærer Frederik Palludan Windfeldt (f. 1922, S 1940), Åvendingen 6 A, 2700 Brønshøj.
6. Civ.ing. Poul E. Lyregaard (f. 1942, A 1955), Nørreskovvang 35, 3500 Værløse.
15. Elektromekaniker Jan Hackhe (f. 1932, R 1949), Lotusvej 13, Tune, 4000 Roskilde.
18. Jørgen Visby Papé Persson (f. 1942, R 1958), SKA: c/o Frich, Filippavej 8, 1., 1928 V.
19. Bent Falck Hansen (f. 1932, A 1948), SKA: Sletter Hagevej 17.2., 8240 Risskov.
21. Cand. scient. Torben Davidsen (f. 1952, S 1971), Ankerstræde 5, Sædder, 4682 Tureby.
22. Konsulent Hans Stage Larsen (f. 1942, R 1958), Sigerdalsvej 12, 3670 Veksø Sjælland.
23. Direktør Erik Sylvest (f. 1942, S 1961), Frederiksborgvej 65 E, 4000 Roskilde.
25. Fysioterapeut Lis Kjær f. Jensen (f. 1942, S 1960), Mølløvænget 6, 4180 Sorø.
25. Esther Kirstine Mc Creadil f. Petersen

Det er ganske vist ...

Med den moderne måde at bygge på - man skulle tro, at LEGO havde lært bygherrerne at samle elementerne, kan man opleve, at den bygning, som man står og skal til at planere grunden til, allerede er færdig! Således da også med Soranernes hus, hvor elementerne blev støbt to steder i landet, nemlig på Sjælland (var det i nærheden af Fjenneslev?) og for de mere voldsomme elementers vedkommende i Hasselager syd for Århus. Og før kælderens var støbt, stod elementerne faktisk og ventede på at blive kørt til stedet og hejst på plads.

Det store billede viser den enorme traktor med påhængsvogn, som var læsset med alle trappeløb og repos'er og etageadskillelser med en totalvægt på 45 tons, som udgør de første to etager af huset.

Man aner lige den store byggekran, som skal løfte stykkerne på plads.

Men det er vanskeligt at tage alle misteltene i ed: Vi er på Sjælland, og elementerne har alle fået istøbt et rørformet hejsegevind i Jylland.

Skulle det nu betyde noget? Det gjorde det rent faktisk, gevindet var ikke ens! Sjællænderne bandede over jyderne, som nok havde brugt en særlig jysk tommesgevind: de sjællandske øskner lod sig IKKE bare dreje en millimeter ned i røret! Der gik ganske mange timer, før man fandt ud af, at i Jyllands bruger man DIN (metrisk) gevind (man er vel landfast med Europa, hvorimod man på øen stadig bruger den nu forladede tommesgevind (Whitworth)). Problemet blev løst, men aflæsningen blev forsinket i over 6 timer! Lille årsag stor virkning.

(f. 1917, S 1935), SKA: 80 Dinsdale Road, Hamilton N 2, New Zealand.

27. Civ.ing. Morten Jørck (f. 1952, S 1970), Hjelmsgade 5, 4.tv., 2100 København Ø.
28. Afd.ing. Svend Elvers (f. 1927, R 1944), Kovangen 430, 3480 Fredensborg.
29. Textilhandler Peder Andersen (f. 1932, S 1951), Bredgade 38, 5560 Aarup.
29. Formand for de jyske soranere, redaktør Hans Andersen (f. 1932, S 1951), Dr. Holst Vej 1, 8230 Åbyhøj.

Mindeord

Lektor Aage Jensen,

14. okt. 1907 - 30. sept. 2001

Aage Jensen var hovedsagelig tysk- og fransklærer. Men han kunne udmærket have undervist i engelsk, hvor han fik sin til-lægseksamen et par år efter at være blevet cand. mag. i de to førstnævnte fag. Da han var ret fiks på fingrene, var det ham en smal sag at få eksamen i træsløjd i 1939! Jeg tænker tit på, om man kunne have fået ham til sløjd!

Jensen fulgte reglen om det kære barn, der har mange navne:

“Hannibal the cannibal” gav ham navnet kannibalen - uden nogen særlig årsag. I midten af trediverne kaldte man ham “Der Schauspieler” og det syntes der mere fornuft i, for sjældent har man dog oplevet magen til skuespil, som når Jensen læste op!

Aldrig er fanatiske kvinder gået til angreb på Mac og hans tunnelbyggeri (Kellermann: Der Tunnel) med en så frådende vildskab som den, Jensen kunne frembringe for os som (lidt bange) tilhørere. Han gjorde det så godt, at vi næsten blev lidt bange for den vulkan, som Jensen kunne fyre op, når han ville.

Han boede med sin hustru til leje i Prior-gade hos fabrikant Mathiessen, Lunge & Søn. Her havde jeg en del renderi, fordi en maskinfabrik med tilhørende støberi havde en uimodståelig tiltrækning på en knægt,

og her kunne jeg høre, at Jensen var en meget højt anskreven person, som ikke alene ansås for mere end almindelig godt begavet og vidende, men som var fantastisk til at deklamere næsten hele verdenslitteraturens allerstørste frembringelser, uanset om Shakespeares, Schillers, Goethes, Heines osv.

Det er lidt ærgerligt, at vi kun sporadisk nød godt af dette talent. Men til gengæld gjorde vi det dobbelt, når det lykkedes at få ham til det.

Hos os hed han bare Jensen, men udtalt J-Æ-N-S-Æ-N, som han selv kunne finde på at gøre det. Han var på mange måder en utrolig mand. I skoleåret 53-54 fik han en hyperthyreodisme, som lagde ham ind i Slagelse med forhøjet blodtryk og (som han selv udtrykte det) mandolin fingre. Vi fik strenge pålæg om ikke at forstyrre ham på sygelejet. Dagen efter tog *Rask* og jeg selv derned med en klasse druer, som han spiste med stort behag og under store falbelader for at skjule, hvor rørt han var blevet over dette. Vi nåede ikke at få ham mere, *Hårløv* førte os op til franskeksamen. Om ham er der at sige, at det var, som en helt anden tid var kommet til klassen, men det kan andre skrive om. Dette var blot for at mindes en dygtig og inspirerende lærer endnu en gang. Æret være hans minde.

Red.

Soranske dødsfald

STIG MØLLER GRAVSEN (S 41)

28. februar 1923 - 4. oktober 2001

JØRGEN WEILBYE (R 27)

11. september 1911 - 17. oktober 2001

NIELS CHRISTIAN TYNDESKOV (S 35)

20. maj 1917 - 4. november 2001

JØRGEN ARNSBJERG (S 46)

12. maj 1928 - 7. november 2001

CHRISTIAN MOURIER (S 36)

18. juni 1918 - 18. november 2001

ERLING HJORT ENGSTRØM (S 39)

14. oktober 1920 - 21. november 2001

Soransk Samfund, kasserer Kontingent/bidrag

Arne Krog	SOR-Data
Ellehaven 9	Soransk Samfund
2950 Vedbæk	Ellehaven 9
Tlf. 45 89 27 13 (12-13)	2950 Vedbæk
Giro 400-1710	Giro 327-1307

Bidrag til Soranernes Hus:

Sendes til kassereren, giro 1-669-0309

Medlemskontingent

er på sidste generalforsamling fastsat til:

1. For dimittend-året, kr. 0,-
2. I de 7 år, der følger efter pkt. 1, kr. 150,-
3. Derefter ordinært årskontingent kr. 265,-
4. Fra det fyldte 67. år dog kun 165,-

Betaling af kontingent

1. Alle medlemmer får i løbet af årets første kvartal tilsendt et girokort fra Samfundet. Beløbet skal være Samfundet i hænde senest 3 måneder efter modtagelsen af girokortet.
 2. Medlemmer, der bor uden for Danmark, anmodes om, ved fremsendelse af beløb i check til Samfundet, at anvende en check, trukket på et dansk pengeinstitut. Herved kan Samfundet spare et stort vekselgebyr.
- Husk altid at anføre medlemsnummer.

Adresseændring

1. Medlemmer, der bor i Danmark, skal meddele adresseændringen til det lokale postkontor. Samfundet får derved automatisk besked.
 2. Medlemmer, der bor eller bosætter sig uden for Danmark, skal meddele adresseændringen direkte til kassereren.
- Husk altid at anføre medlemsnummer.

Medlemsnummer

Medlemsnr. fremgår af girokort/medlemskort og af adresseringen (kun Danmark) bag på bladet. Det er det 7-cifrede tal (= afgangår fra Sorø Akademis Skole + 3-cifret løbenummer) overst til højre i adresseringen. Tallet (02079) til venstre er Soranerbladets distributionsnummer i Danmark.

Husk venligst altid, ved alle forhold omkring medlemskab, at give oplysning om medlemsnummeret. Det letter Samfundets arbejde.

SORANSK SAMFUND

Formand, Civ.ing. Henning Molin
Ellehaven 12, 2950 Vedbæk
Telefon og fax 45 89 23 23
E-mail: molineon@get2net.dk

Næstformand og sekretær

Michael Goeskjær
Linde Allé 1, 3050 Humlebæk
E-mail: mg@lshlaw.dk

Årsfest

Anne K. Carlsen
Idagaard, Idagaards Allé 10
4200 Slagelse
E-mail: annekcarlsen@hotmail.com

Internet

http://www.soransksamfund.dk
Redaktør: Jakob Bruhns,
På Bjergtet 5, 1. tv., 2400 København NV
Tlf. og fax: 35 84 14 84
E-mail: jakob@bruhns.dk

Personalredaktør og biografier

Bodil Wille Boisen,
Tersløsegaard,
Holbergsvej 101E, 4293 Dianalund
Tlf. og fax 58 28 64 09
E-mail: wille.boisen@get2net.dk

SORANERBLADET, redaktion

Morten Nørgaard
Kongsdalvej 43, 2720 Vanløse
Tlf. 38 79 13 37 (bedst 17-19)
Fax +45 38 71 72 63
E-mail: soranerbladet@mail.tele.dk

SORANERBLADET, administration

Kassereren Arne Krog,
Ellehaven 9, 2950 Vedbæk
Tlf. 45 89 27 13
E-mail: a.krog@get2net.dk

Jysk afdeling

Hans Andersen
Dr. Holstvej 1, 8230 Åbyhøj
Tlf. 86 25 62 90

Fynsk afdeling

Olaf Teusch,
Hesselhøjvej 4, 5672 Brobyværk
Tlf. 62 63 14 80

Sorø Bogtrykkeri ApS
Alleen 9, 4180 Sorø
Tlf. 57 83 05 75 - fax 57 83 51 75
sb-tryk@mail1.stofanet.dk

ISSN 0930-1340

Adresseændringer og re-
klamationer rettes i Skan-
dinavien til det lokale
postkontor.

02079 KHC 1965010 000
ROLF HARDY CHRISTENSEN
VIOLINVEJ 32, ST.
2730 HERLEV 2730 0112/ 5 1

0
0
0
0
6
3
3
8

*Dette smukke maleri er forsidebillede i årets Jul I Sorø.
Vi har fået lov at låne det. Malet en gang i tyverne af Aage Øbro (1882-1978), der har man-
ge sorømotiver blandt sine billeder. (2001).*

Deadline næste nr. – Den 31. december 2001.

Indhent tilbud på

Person-, Last-, Varevogne

Ringsted	Slagelse	Holbæk	Nykøbing Sj.	Nykøbing F.	Næstved
Bragesvej 9	Elmedalsvej 1	Hovedvej 4	Autogården	Agrovej 2	Transportbuen
57 61 33 55	58 53 33 75	59 43 41 22	59 91 11 22	54 85 84 66	55 77 56 46